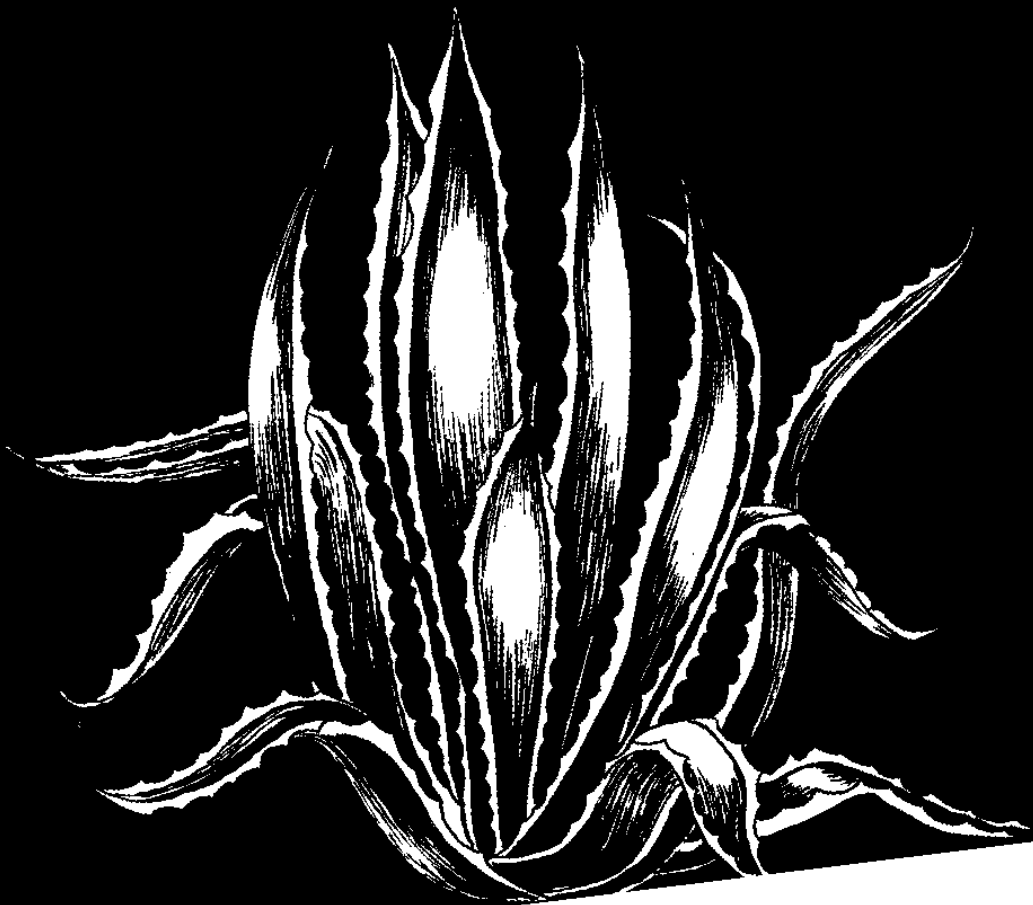

מועצה מקומית ערד, מח' החינוך • המרכז הפדגוגי • משרד החינוך והתרבות

עירב

שיר במדבר

אגו חוקרים את ערד

אנו חוקרים את ערד

החברת שלפניך, מטרתה להציג דרך פעילה להכרת ערד כישוב עירוני.

החברת כוללת מגוון שאלונים המפנים את הלומד לפעילות בשטח בתחומים שונים, הרוצים להביא, בסיכומו של דבר, תמונה שלמה של עיר על אזוריה השונים, על אוכלוסיתה ועל השרותים השונים הקיימים בעיר.

העבודה בנויה כך, שקבוצת הלומדים מתחלקת לקבוצות משנה, כל קבוצת משנה מקבלת נושא למחקר — יוצאת לשטח, בודקת אותו ומסכמת תצפיותיה.

בסיום החקירה בשטח מתכנסות כל הקבוצות יחדיו וכל קבוצה מדווחת על תצפיותיה.

התוצאה — כל הקבוצה מקבלת תמונה שלמה על הישוב העירוני שנחקר — העיר ערד.

נושאי החקירה

- 1) המחנה הקדמי
- 2) מרכז העיר
- 3) מקומות מגורים
- 4) רשת תחבורה
- 5) תעשייה ומלאכה
- 6) תירות ונופש
- 7) תולדות העיר

הערה: בגוף החוברת יש הפניה לעבודה במפה. חשוב לצייד את הלומדים במפות מפורטות (כולל מבנים) של השטחים העירוניים אותם הם חוקרים.

החברת נוסתה במהדורתה הראשונה ע"י קבוצות לומדים בעיר ערד וכן תלמידים שבקרו בעיר ורצו ללמוד עליה.

כתיבת החוברת — **דבורה שמר**
עריכה מחודשת — **צוות — ערד.**

אנו חוקרים את ערך

שאלון לסוקרים את המחנה הקדמי

לסוקר שים לב!

שאלון זה ימלא ע"י הסוקרים, תוך כדי סיור בשטח. כל אחד ממלא את השאלון המצוי בידו. כל חוליה מסכמת את מחקרה הקטן בשטח, בשאלון — סיכום, שיהווה סיכום הסקירות של כל הסוקרים.

לשאלון הסיכום תצורף מפה שתייצג את כל המידע שנאסף בשטח ושאפשר להציגו במפה.

חלק א' — ציין אילו שירותים מצויים במחנה הקדמי.

סמן שירותים אלו במפה.

המשטרה

סמן לאחר ראיון עם אנשי המשטרה את הפרטים הבאים:
מחי שנת יסוד תחנת המשטרה במקום:

מהו האזור בו ממוקמת תחנת המשטרה?

מה מספר השוטרים המשרתים בתחנה?

מהם תפקידי-התחנה?

מהם הדברים העיקריים המעסיקים את שוטרי המקום?

מקום מגורי השוטרים.

מגן דוד אדום

פנה אל התורנים בתחנה ורשום:

שנת יסוד תחנת מד"א במקום

למי נותנים שרותי מד"א?

כיצד פועלת התחנה בשעות היום השונות?

מהם השרותים העיקריים שנותנת התחנה?

מהו תחום האחריות של תחנת מד"א בערד?

המועצה המקומית

ברר לעצמך אילו מחלקות קיימות במועצה המקומית?

ערוך רשימת מחלקות המועצה, ציין תפקידה של כל מחלקה.

מלון "ערד"

פנה בנימוס לאנשי המלון וברך לעצמך כמה זמן המלון קיים?

אילו תפקידים מלא המלון מאז ראשיתו?

מהו תפקידו הנוכחי?

כמה אנשים יכול המלון לארח?

באילו תקופות בשנה המלון נמצא בתפוסה הגבוהה ביותר?

מכבי אש

מה תפקיד תחנת מכבי-אש?

איזה ציוד חיוני נמצא בה?

מה מספר האנשים הפועלים בה?

כיצד ניתן להזעיק מכבי-אש?

● לשכת העבודה

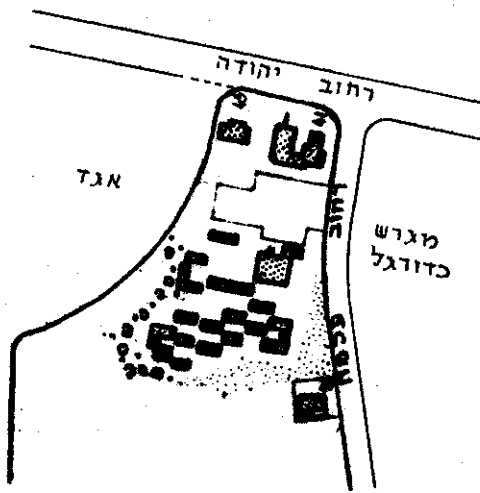
מה תפקידה?

מי פונה אליה?

אילו עובדים מבוקשים בערד?

מה אפשר להציע לנשים הרוצות לעבוד בערד ובסביבתה?

כמה מחפשי עבודה רשומים בערד? מיין לפי מין, גיל ומקצוע?

מחנה קדמי

אנו חוקרים את ערך

שאלון לסוקרים את מרכז העיר (מרכז מסחרי ואזרחי)

לסוקר שים לב!

שאלון זה ימולא ע"י הסוקרים תוך כדי סיור בשטח — כל אחד ממלא את השאלון המצוי בידו. כל חוליה מסכמת את מחקרה הקטן בשאלון סיכום, — שמהווה סיכום החקירות של כל הסוקרים. לשאלון הסיכום תצורף מפה שתייצג את כל המידע שנאסף בשטח וש אפשר להציגו במפה.

חלק א' — המרכז המסחרי

1. וודא כמה מבנים שבהם יש עסקי מסחר מצויים בשטח שלפניך? כמה קומות בכל מבנה?

סמן במפה כל מבנה בו צפית, תן לו כינוי מקורי של החוליה העובדת בשטח.

2. סכם לגבי כל מבנה ומבנה אילו סוגי מסחר ושרותים מצויים בו. הסכום ייעשה לכל קומה בנפרד. תחילה רשום תצפיותיך בדף עזר, לאחר מכן סכמם בטבלה שלהלן.

נסה לתאר על פי סוגי השרותים שלפניך באילו חלקי-יממה המרכז פעיל – הומה מאדם.

חשוב, מדוע שרותים מסוימים מצויים בעיקר בקומת הקרקע? מה הסיבה לכך?

מסחר קמעונאי – חכוונה לחנויות מזון, הנעלה, חלבשה, צרכי-בית, חמרי-בנין ומכשירים, ציוד חקלאי, כלי-רכב, ספרים ומתנות.

שרות אישי – שרות-בידור, שרותי-אוכל ומשקה (מסעדות), מספרות ומכוני-יופי, רופאים ומרפאות.

שרות-עסקי – עורכי-דין, ביטוח, חברות בניח ותובלה, יעוץ תכנון, הנחלת-חשבונות, תווך.

מוסדות – משרדי-ממשלה, עירייה, סוכנות, חברות ממשלתית, ארגונים צבוריים.

חלק ב' – בית-ההסתדרות

1. סמן במפה את מיקומו של בית ההסתדרות.
2. ערוך סיור במקום וסכם אילו שרותים מצויים בבית-ההסתדרות.

3. נסה לתאר על פי השרותים הקיימים בבית ההסתדרות, באיזה חלקים של היממה הבית פעיל ביותר ובאילו חלקים הוא דומם לחלוטין?

חלק ג' – הדואר

1. סמן במפה את מיקומו של בית הדואר?

2. ערוך סיור במקום וסכם אילו שרותים נותן הדואר?

3. ערכו ראיון עם עובדי הדואר וסכמו –

אילו שפות יש לדעת כדי לשרת את הקהל הבא לבית הדואר?

אילו שרותים בבית הדואר הינם השכיחים ביותר?

כמה טלפונים מצויים בבתי התושבים – וכמה תושבים ממתניים לקבלת טלפון?

היש בכל השכונות טלפונים?

מהן הבעיות העיקריות כמתן שרות-דואר במקום?

סכמו ראינותיכם –

חלק ד' – לשכת התיירות

1. ברר לעצמך מהו תפקידה של לשכת התיירות במקום?

2. מיפונה אליה בדרך כלל?

3. כמה זמן קיימת הלשכה?

4. אסוף חומר הסברה על האזור מהלשכה וצרף אותו לדו"ח שלך.

חלק ה' – המרכז הקהילתי (מתנ"ס)

1. סמנו במפה היכן מצוי המרכז הקהילתי.

2. ערכו סיור במקום וציינו אילו פעילויות מתקיימות במרכז.

3. נסו לתאר את עוצמת הפעילות במרכז הקהילתי בחלקי היממה השונים?

4. אספו חומר כתוב על הפעילויות השונות במתנ"ס.

הספריה העירונית

ברר לעצמך מתי נוסדה הספרייה?

מהם תפקידיה? למי היא נותנת שרותים?

כמה קוראים בספרייה?

כמה ספרים בספרייה?

היכן היתה ממוקמת הספרייה בעבר?

מדוע הועתקה ממקומה הקודם?

חלק ו' – המרכז העירוני

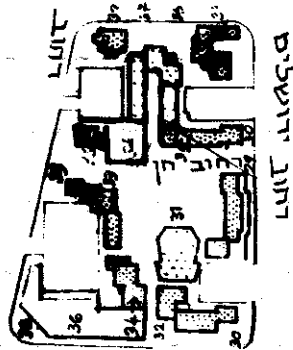

- 1. סכמו אילו פעילויות קיימות במרכז שלפניכם.
- 2. האם המרכז הוא מסחרי בלבד? נמקו מסקנתכם.

שאלה: מה היית מציע למועצה לחוסיף למרכז העירוני כדי שיהיה פעיל בשעות רבות יותר של היום.

מה נחוץ לטפוח המרכז העירוני וסביבתו

מתנ"ס

מרכז עירוני

לשאלות אלו יש תשובות שונות. יש מי שחושב שיש להגן על החיים ויש מי שחושב שיש להגן על הרוח. יש מי שחושב שיש להגן על הבריאות ויש מי שחושב שיש להגן על הרוחניות. יש מי שחושב שיש להגן על הכל.

יש מי שחושב שיש להגן על החיים ויש מי שחושב שיש להגן על הרוח. יש מי שחושב שיש להגן על הבריאות ויש מי שחושב שיש להגן על הרוחניות. יש מי שחושב שיש להגן על הכל.

שאלון לסוקרים מקומות מגורים

לסוקר שים לב! שאלון זה ימלא ע"י הסוקרים, תוך די סיור בשטח. כל אחד ממלא את השאלון המצוי בידו. כל חוליה מסכמת את מחקרה הקטן בשטח בשאלון — סיכום. שיהווה סיכום הסקירות של כל הסוקרים. לשאלות הסיכום תצורף מפה שתייצג את כל המידע שנאסף בשטח וש אפשר להציגו במפה.

חלק א' — מבנה השכונה

1. צפה בשכונה שלפניך וברר לעצמך, לפי מראה עיניך, האם השכונה שלפניך הינה שכונה בעלת צפיפות מגורים גבוהה, נמוכה או בינונית? (ברר לעצמך אילו סוגי מבנים שכיחים ביותר בשכונה — מבנים חד קומתיים, או רב קומתיים)? תערובת מבנים חד ורב קומתיים? (במקרה זה הצפיפות תראה בינונית).

2. צפה בשכונה — הסתכל במפה העירונית ונסה לראות היכן ממוקמת השכונה שלפניך ביחס למרכז העיר (התייחס למרכז המשחרי כמרכז העיר).

התייחס לנקודות הבאות: 1) האם השכונה מצויה בקירבת מרכז העיר או רחוקה מהמרכז?

3. היכן נמצאת השכונה, מצפון או מדרום, ממזרח או ממערב למרכז העיר?

4. נסה לתאר את התוואי בו צריך לנוע כשרוצים להגיע לשכונה מהכניסה הראשית לעיר — העזר במפה העירונית שלפניך — נקוב בשמות הרחובות בהם תעבור.

התאור: _____

5. הסתכל בשטח בו ממוקמת השכונה ונסה לקבוע האם השכונה ממוקמת על שטח מישורי יחסית או שהשכונה בנויה על שטח בו ישנם שינויי גובה ניכרים בין משטחי הקרקע עליהם ממוקמת השכונה.

6. ציור כיצד נראה קו הרקיע של השכונה.

חלק ב' – מיון מבנה מגורים

נסה למיין את מבני המגורים בשכונה שלפניך לפי הנקודות הבאות מספר הקומות במבנה, מספר יחידות המגורים. (מספר הכניסות ומספר הדירות – בכל קומה) חומר הבניה (טרומי, אסבסט, בלוקים).

בשלב א': סמן כל מבנה מגורים שזיהית בשטח, במפה שלפניך תן לו מספר זיהוי ובדף עזר רשום את כתובת הבנין וציין לגביו את הפרטים שהוזכרו לעיל.

בשלב ב': סכם את טיפוסי המבנים שזיהית ציין כמה מבנים שייכים לכל טיפוס וטיפוס.

הערה: את הסיכום רשום בטבלה בעמוד הבא.

סמן מקום כל מבנה ציבורי שזיהית במפה שלפניך.

2. סמן במפה שלפניך את מקומם של מגרשי המשחקים והגנים הציבוריים.

3. סכם כמה מגרשי משחקים וגנים צבוריים קיימים בשכונה.

חלק ד' — דרכים

1. מהן סוגי הדרכים העיקריות בשכונה? כבישים? מעברים להולכי-רגל? סמן במפה שלפניך בסימון שונה כבישים, מעברים להולכי-רגל מדרכות.

2. סכם בכמה מלים את אופי מערכת התנועה בשכונה (כביש מקיף את השכונה, הכביש חודר לשכונה, כל רחוב הוא כביש וכדומה).

חלק ה' – שרותי-מסחר

1. סמן במפה שלפניך את מקומות המסחר בשכונה.
2. ציין מה מצוי בכל מקום מסחר (מכולת, ירקות וכד')

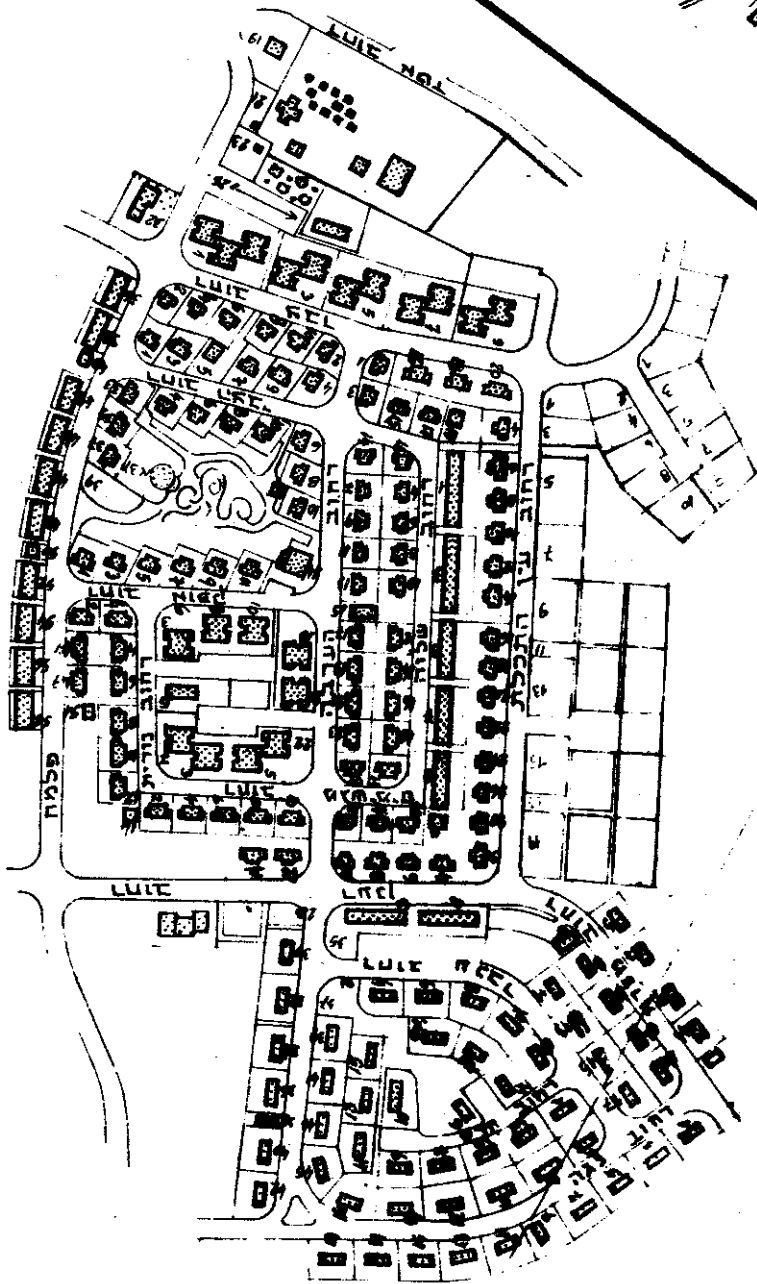
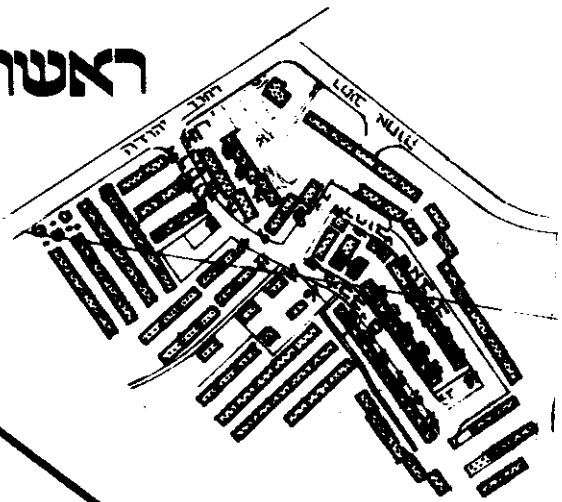
3. סכם כיצד מאורגנים שרותי המסחר בשכונה?
(יש רק מרכז אחד, מתחת לכל מבנה, יש חנות וכדומה)

חלק ו' – אוכלוסיה

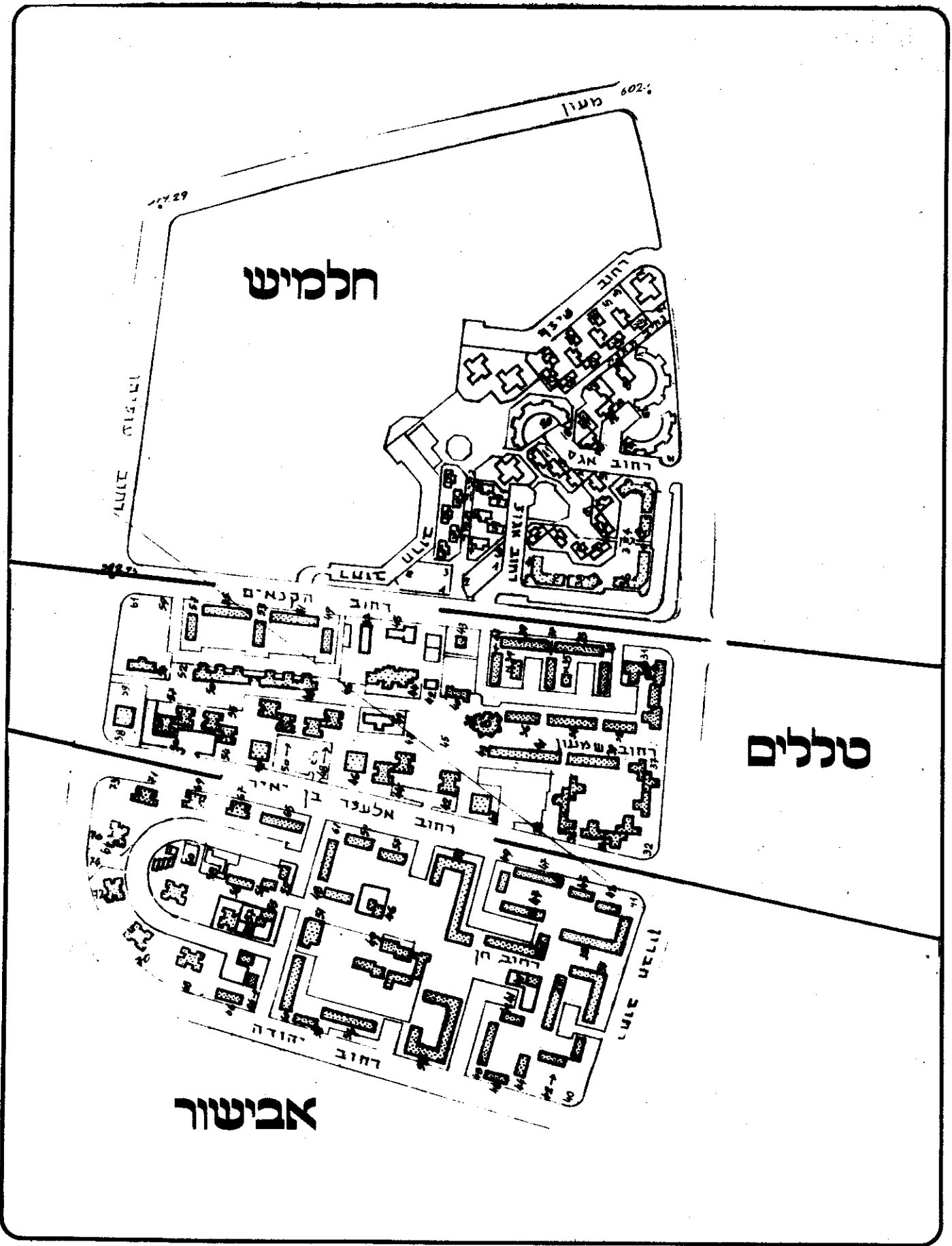

1. נסה לראיין בצורה מנומסת מספר תושבים בשכונה.
סכם ראיונותיך, בצורת טבלה

ראשונים

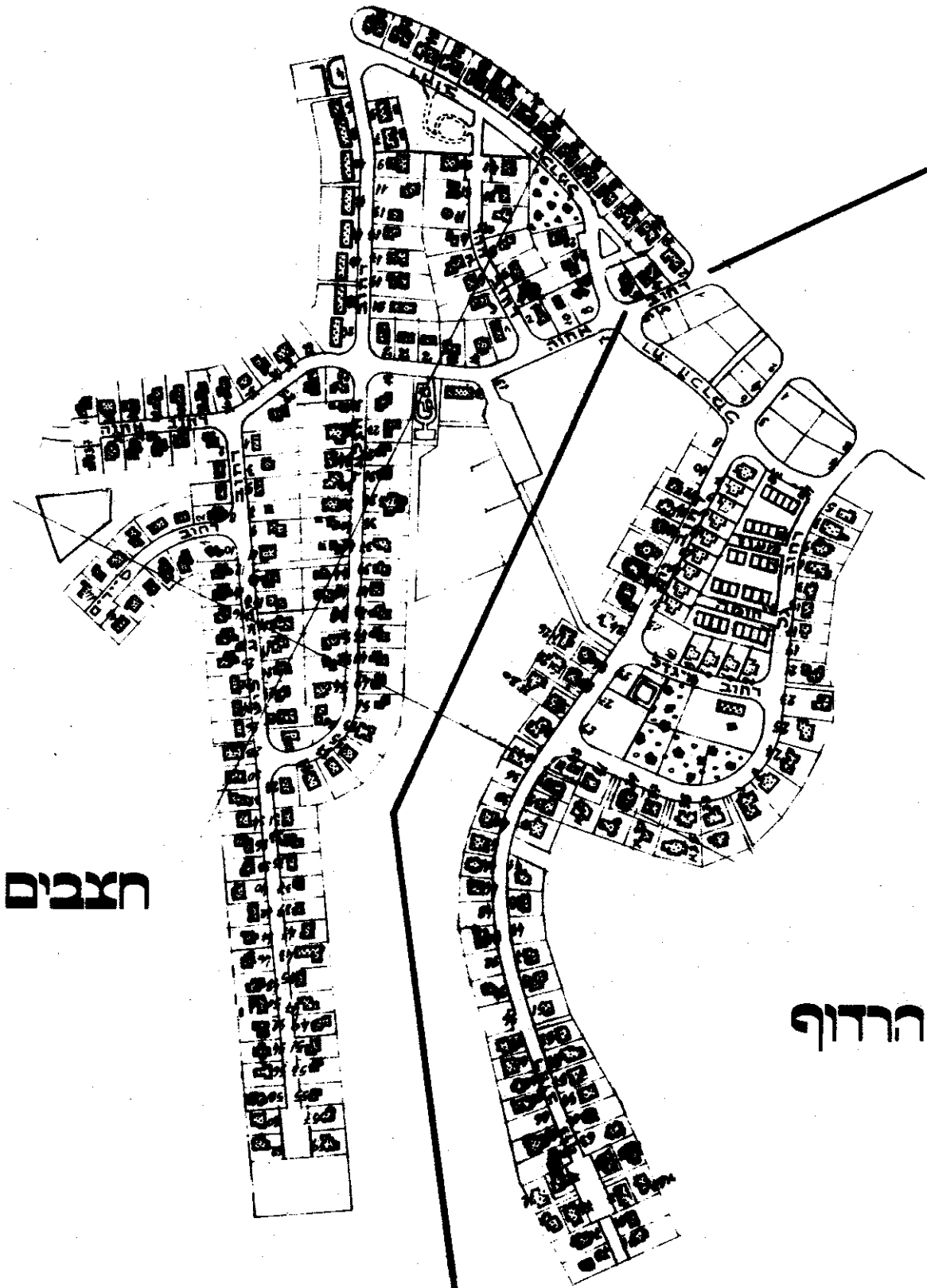
נעורים

חלמיש

טללים

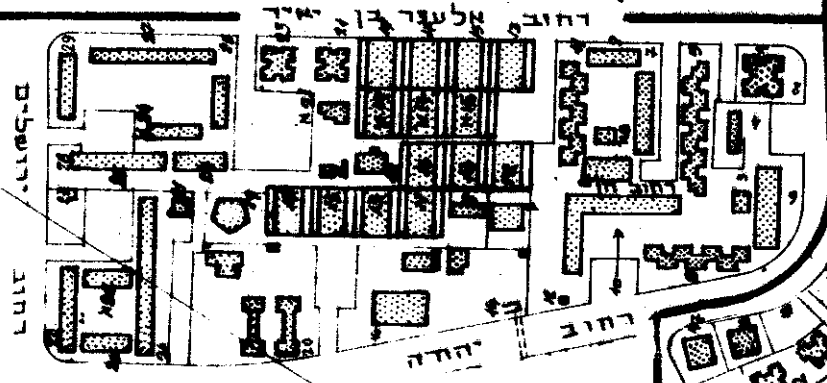
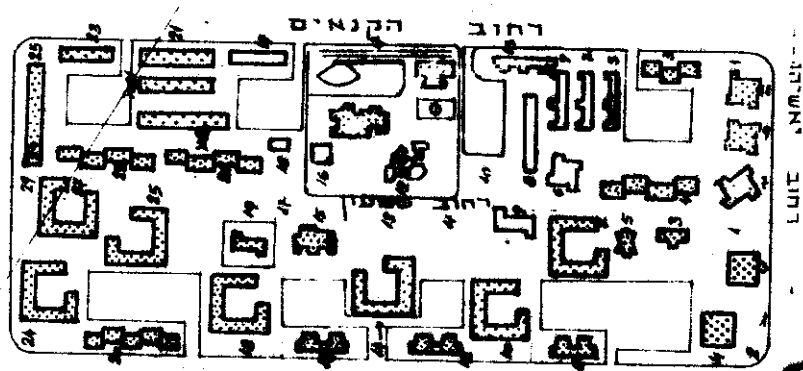
אבישור

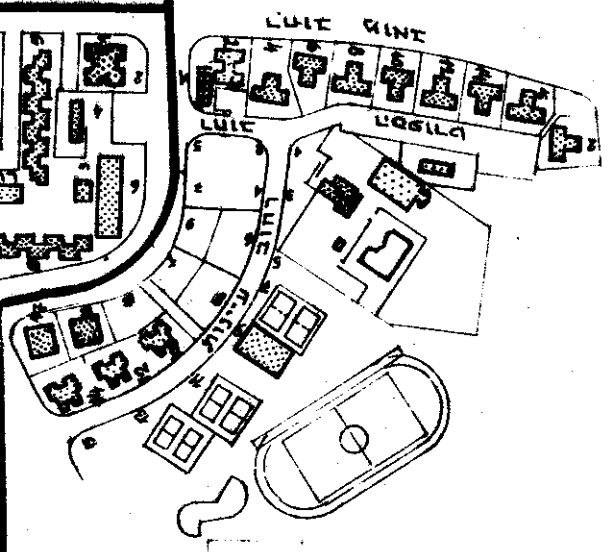
חצבים

הרדוף

למאות

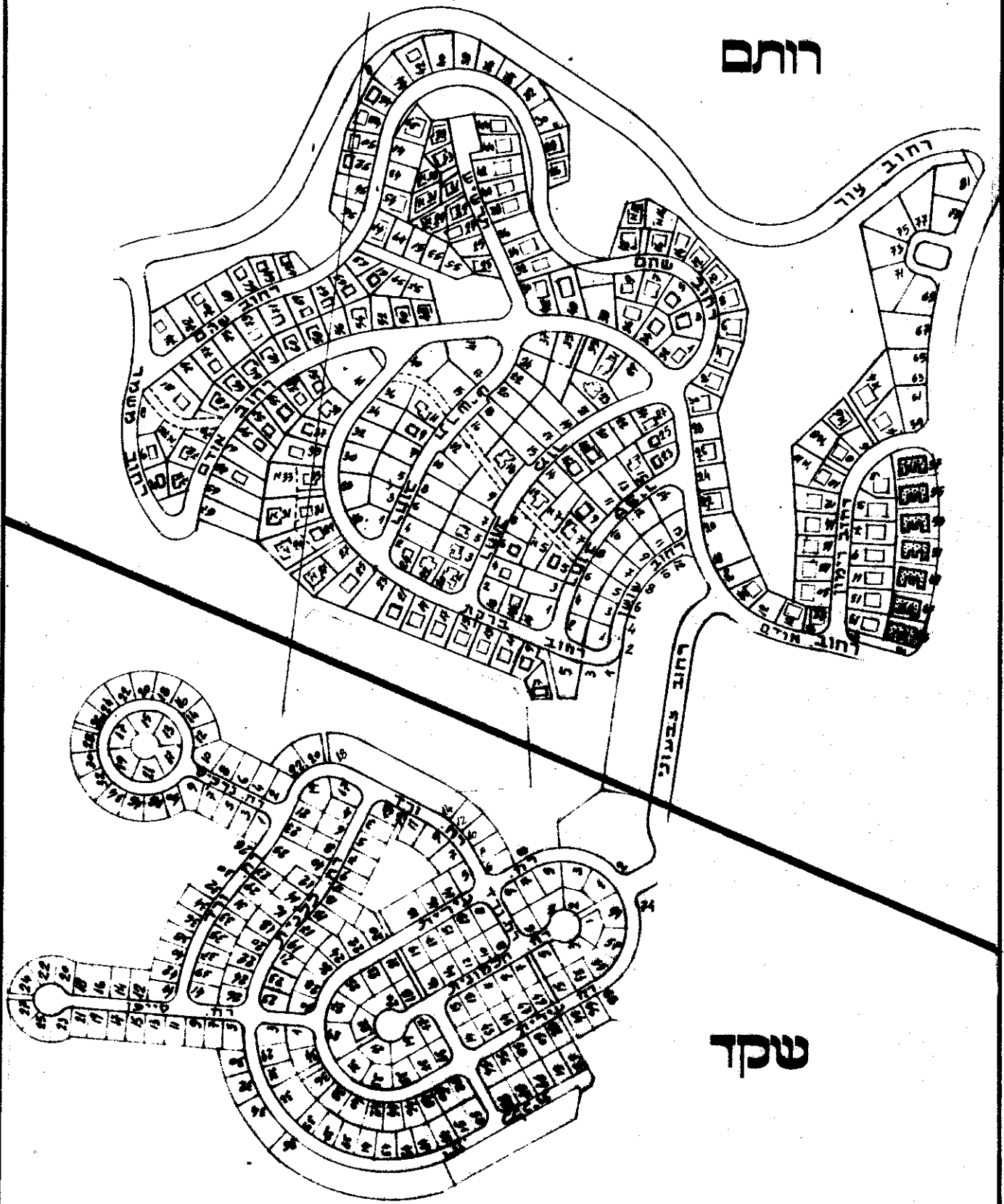

יעלים

עיינות

רותם

שקד

שאלון לסוקרי-רשת התחבורה

א. ראיון מנהלי תחנת אגד במקום

1. סכם לעצמך לאחר הראיון את הפרטים הבאים מהיכן קיים שרות אוטובוסים שהיעד הסופי שלו ערד?

כמה אוטובוסים מגיעים לערד במשך היום: מבאר-שבע, תל-אביב, סדום וכד'.

האם קיימות נסיעות מיוחדות של המפעלים? להיכן קיימות נסיעות אלו? כמה פעמים ביממה?

מהו השרות הפנימי בערד? כל כמה זמן יש שרות? מהו מסלול הנסיעה שלו?

שאלון לסוקרים אזורי תעשייה ומלאכה

לסוקר שים לב!

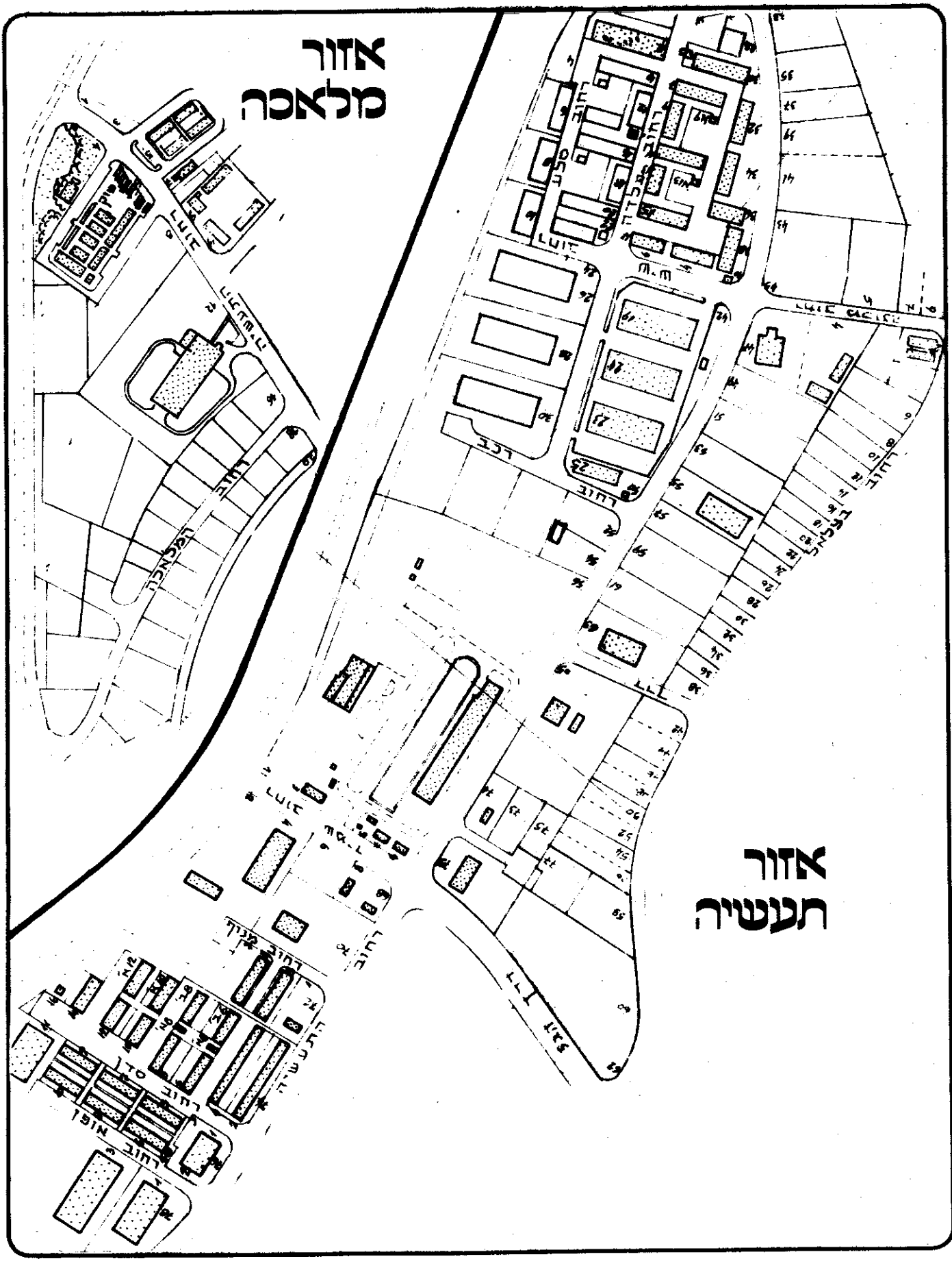
שאלון זה ימולא על יד הסוקרים תוך כדי סיור בשטח. כל אחד ממלא את השאלון המצוי בידו. כל חוליה מסכמת את מחקרה הקטן בשאלון סיכום. השאלון מהווה סכום החקירה של כל הסוקרים. לשאלון הסכום תצורף מפה שתייצג את כל המידע שנאסף בשטח ואפשר להציגו במפה.

1. מיפוי

מפה את המבנים שלפניך, ציין לגבי כל מבנה ומבנה את מספר הקומות שבו ואת מספר העסקים המופיעים בו.

2. הכרת אופי האזור

א. ערוך רשימה של כל העסקים המופיעים באזור. נסה למיין לפי קבוצות — מוסכים, בתי-חרושת לטכסטיל וכדומה. סכם האם לפניך אזור מלאכה או תעשייה. נמק קביעתך.

מלחמה

אור

שאלון לסוקרים אזור תיירות ונופש

לסוקר שים לב!

שאלון זה ימלא על-ידי הסוקרים תוך כדי סיור בשטח. כל אחד ממלא את השאלון המצוי בידו. כל חוליה מסכמת את מחקרה הקטן בשאלון סיכום. לשאלון תצורף מפה שתייצג את המידע שנאסף בשטח ושניתן להציגו במפה. אפשרות נוספת דיאגרמה מסכמת.

שאלון לאזור המלונאות

א. מפה את המלונות שלפניך. ציין ליד כל מלון את שם המלון. סכם כמה מלונות באזור המלונות.

ראיין בנימוס את מנהלי המלונות.
עמוד על הפרטים הבאים:

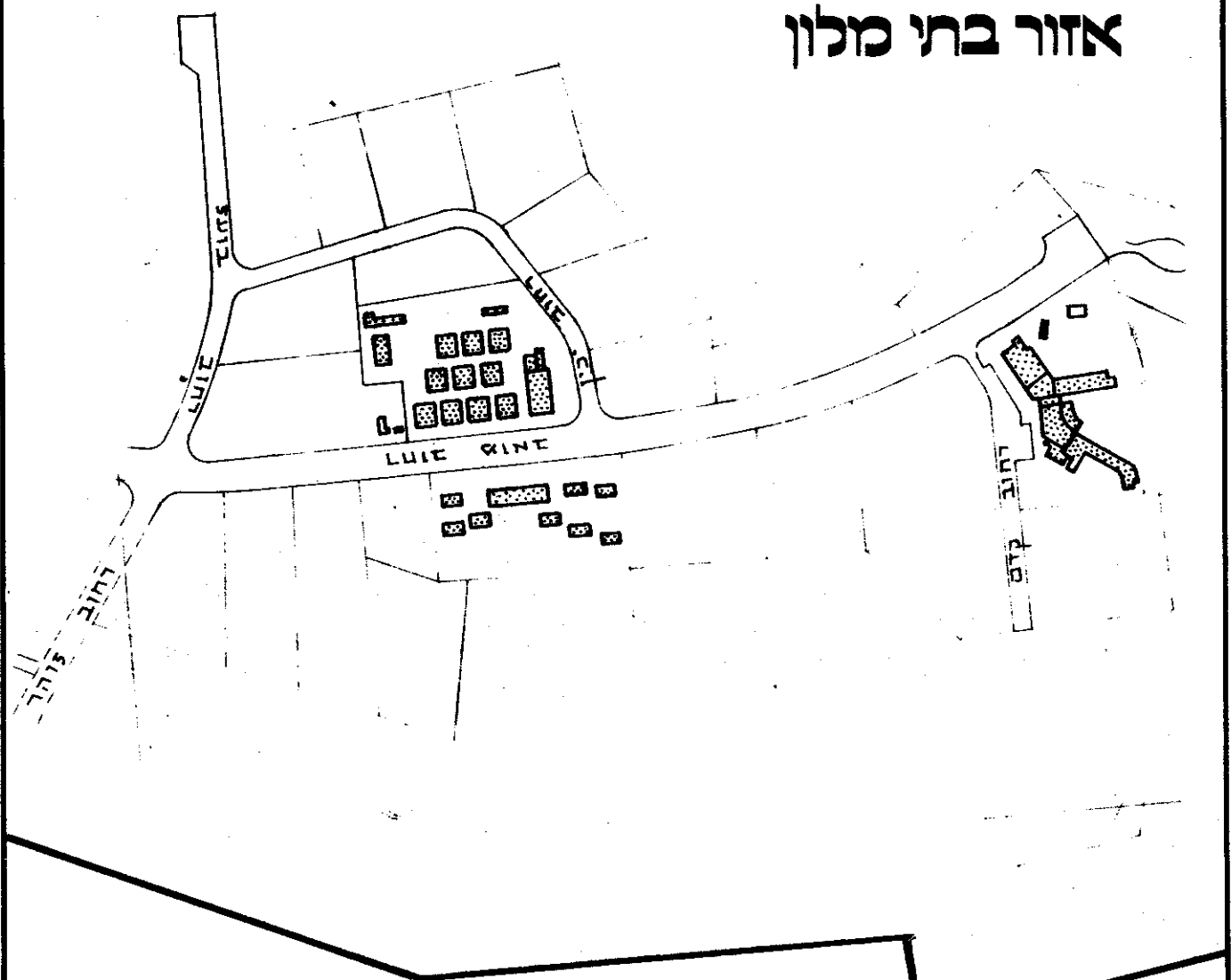
שם המלך	שנת יסוד המלך	מספר המיטות במלך	% התפוסה בחדשי השנה שונים	טימוס הנופשים — מי בא למלך

סכם באיזה חדשים קיימת התפוסה הגבוהה ביותר של מיטות באזור.

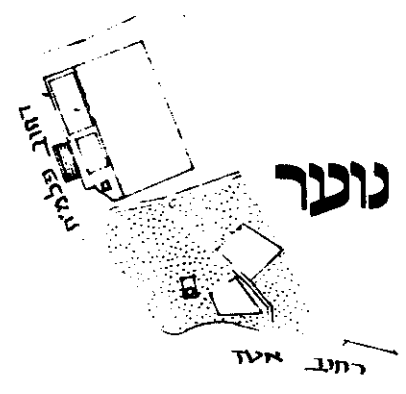
מהיכן מגיעים הנופשים העיקריים?

מהי המטרה העיקרית של הנופשים במלונות?

אזור בתי מלון

אכסנית נוער

שאלון לאכסנית הנוער

- א. מפה את כל מבני אכסנית הנוער. סמן תפקיד כל מבנה, ציין כמה חדרי-מגורים מצויים בכל מבנה מגורים. ציין במפה את גינות הנוי המדרכות, התאורה ומגרשי החניה.
- ב. ראיין את מנהלי האכסניה וציין את הפרטים הבאים:
 - 1. שנת יסוד האכסניה.
 - 2. על שם מי קרויה האכסניה ומדוע?
 - 3. מי הבאים לאכסניה? (תיירים, תלמידים, משפחות)
 - 4. מתי התפוסה באכסניה נמוכה? מתי גבוהה?
 - 5. סכס מתוך דפי האכסניה את הפרטים הבאים על באי האכסניה (קח לדוגמה 4 חדשים – דצמבר, מרץ, מאי, אוגוסט).

שאלון לסוקרים את תולדות העיר

פנו לספריה העירונית ובקשו כל חומר המופיע על העיר והאזור —
סכמו את הפרטים הבאים:

א. **תולדות המקום** — לפי ספרות שפורסמה על-ידי המועצה.

ב. **העיר ערד בעיתונות**
עברו על אספי העתונות וציינו לעצמכם מהם הדברים העיקריים
שקרו בעיר ועליהם דווח במשך השנים בעתונות.
סכמו המאורעות השונים לפי שנים.
ולבסוף נסו לראות מהי תדמיתה של העיר — על פי העתונים
שעיינתם בהם.